

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/18/2017
Identifikačné číslo spisu: 7016200548
Dátum vydania rozhodnutia: 12.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7016200548.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Mariána Trenčana a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: C. I. S. L. A. E. , bytom O. X, T., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Sd/8/2016-29 zo dňa 27.februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Sd/8/2016-29 zo dňa 27.februára 2017 potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 01.12.2015, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v tomto rozsudku len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) z dôvodu, že podľa lekárskej správy posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočky Košice zo dňa 26.10.2015 navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods.1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Preto mu v zmysle § 70 ods.1 zákona o sociálnom poistení nevznikol nárok na invalidný dôchodok.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo na základe zistenia skutkového stavu o zdravotnom stave navrhovateľa, po vykonanom dokazovaní v správnom konaní, ako aj v súdnom preskúmvacom konaní, dospel k záveru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav zodpovedal kritériám invalidity v zmysle § 71 ods.1 zákona o sociálnom poistení. Medzi závermi posudkov a odbornými lekáorskými nálezmi neboli zistené rozpory, pričom o odbornej úrovni posudkov posudkových lekárov súd nemal dôvod pochybovať. Navrhovateľ v konaní nepredložil žiadne nálezy, ktoré by spochybnili

závery posudkových lekárov o hodnotení jeho zdravotného stavu a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Preto súd ohodnotil navrhovateľovu námietku o absencii zhodnotenia záverov posudkových lekárov znalcom z odboru traumatológie ako nedôvodnú. Rozhodnutie odporkyne je preto podľa jeho názoru v súlade so zákonom.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie z dôvodu, že s napadnutým rozhodnutím a jeho dôvodmi nesúhlasí a považuje ich za nesprávne. Podľa jeho názoru krajský súd vec nesprávne posúdil a nevykonal ním navrhnutý dôkaz, ktorého sa dožadoval v celom priebehu správneho konania ako aj v konaní na súde prvej inštancie a teda, že je na vec potrebné ustanoviť znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie traumatológia. Namietal, že ak by jeho návrhu na doplnenie dokazovania ustanovením znalca bolo vyhovené, vypracovaním znaleckého posudku by sa zreteľne a nepochybne preukázal pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, resp. miera tohto poklesu vyjadrená v percentách. Ani jeden z vykonaných dôkazov uvedených vyššie nemôže nepochybne a dôveryhodne preukazovať jeho zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Je tomu tak preto, že neboli vypracované za účelom zistenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a skôr majú iba podpornú dôkaznú funkciu. Napríklad znalecký posudok súdneho znalca z Maďarska bol vypracovaný za úplne iným účelom a bol zameraný na preukázanie úplne iných skutočností, než ktoré treba preukazovať v tomto konaní. Tiež namietal, že posudkový lekár je zamestnancom odporkyne a jeho posudok nemôže platiť bezvýnimčne a správny orgán a potom ani súd nemôže z neho absolútne a bezvýnimčne vychádzať. Podľa jeho názoru zákonný by bol postup, kedy by sa podrobili preskúmaniu skutočnosti vyplývajúce zo všetkých predložených listinných dôkazov a po zistení, že nevytvárajú ucelenú reťaz preukázaných skutočností bolo treba ustanoviť znalca z príslušného odboru za účelom zodpovedania otázok, ktorých odborné zodpovedanie následne uzatvorí reťaz preukázaných skutočností v jednom alebo druhom smere. Je zjavné, že súd prvej inštancie a napokon ani odporkyňa takto nepostupovali. Navrhovateľ preto navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie alebo rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vec vrátiť odporkyňi na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu označila dôvody v ňom uvádzané, za neopodstatnené. Podľa jej názoru navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovaných v tomto konaní a ktoré by záver prijatý v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasnosti a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jeho nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Preto odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil podľa § 219 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. júna 2018 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne, a to najmä z toho

pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť.

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa a dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, teda že odporkyňa napadnutým rozhodnutím rozhodla o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok. Podkladom pre predmetné rozhodnutie bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 26.10.2015, ktorý konštatoval, že navrhovateľ v júni 2015 ako účastník dopravnej nehody v Maďarsku utrpel polytraumu (zlomenina ramennej kosti a predlaktia vľavo, zlomenina acetabula vľavo a zlomenina vretennej kosti vpravo). Opakovane bol hospitalizovaný na Klinike úrazovej chirurgie v Košiciach, naposledy od 16.03. do 19.03.2015, pričom dôvodom hospitalizácie bola extrakcia osteosyntetického materiálu. Následne bol dlhodobo rehabilitovaný. Na základe doterajšieho priebehu liečenia a objektívneho nálezu posudkový lekár konštatoval, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u neho je zlomenina horného konca ľavej ramennej kosti zaradená do kapitoly XV. - choroby podporného pohybového aparátu, oddiel G, položka 12, písm. b/ na základe čoho ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 25%. Podľa posudku invalidita nevznikla.

Na základe navrhovateľom podaného opravného prostriedku bol následne zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný pre potreby súdneho konania druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie pracoviisko v Košiciach dňa 10.mája 2016, ktorý po vyšetrení navrhovateľa a zohľadnení predložených lekárskeho nálezu (str. 3 a 4 posudku) v obsažnom posudku konštatoval, že navrhovateľ ako účastník nehody v júni 2014 utrpel polytraumu v zahraničí (zlomenina ramennej kosti a predlaktia vľavo, zlomenina vretennej kosti vpravo a zlomenina bedrového kĺbu vľavo) s tým, že utrpené zlomeniny boli liečené operačne, celkovo bol navrhovateľ operovaný šesťkrát a naposledy v marci 2015, kedy bola vykonaná extrakcia osteosyntetického materiálu. Následne absolvoval kompletnú rehabilitačnú liečbu. Po kompletnej preliečení a objektívnom funkčnom náleze je u navrhovateľa prítomné obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu vľavo, obmedzenie pohyblivosti v lakt'ovom kĺbe vľavo, mierne obmedzenie pohyblivosti v zápästí vpravo. Podľa objektívneho neurologického vyšetrenia je prítomné aj ľahké poškodenie periférnych nervov na ľavej hornej končatine s obmedzením pohyblivosti. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkový lekár sociálneho poistenia určil obmedzenie pohyblivosti v lakt'ovom kĺbe ťažkého stupňa na nedominantnej končatine so zaradením do kapitoly XV., oddiel G, položka 12 písm. b/ na základe čoho ustálil mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 25 %.

Po tom, čo navrhovateľ v priebehu konania predložil odborný lekársky nález Kliniky úrazovej chirurgie - ambulancia č.4 zo dňa 18.03.2016 a znalecký posudok súdneho znalca Maďarskej republiky z odboru medicína zo dňa 26.02.2016, ktorý bol podaný v súvislosti s trestným stíhaním vedeným na Okresnom súde Enčs za prečin spôsobenia dopravnej nehody z nedbanlivosti, bol jeho zdravotný stav posudzovaný pre účely doplnenia posudku na vyžiadanie súdu (najmä na otázku, či na základe odborného nálezu zo dňa 18.3.2016, ktorý bol zhodnotený v lekárskom posudku zo dňa 10.5.2016 je dôvod na zaradenie poškodenia ľavého lakťa navrhovateľa do kapitoly XV, oddiel G, položky 11, písmeno b/ t.j. stuhnutie v lakťovom kĺbe v nepriaznivom postavení na nedominantnej končatine) posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach dňa 7.10.2016. Podľa obsahu posudku kontrolné traumatologické vyšetrenie zo dňa 18.03.2016, ktoré bolo zhodnotené v posudku zo dňa 10.05.2016 je zavádzajúce. Posudkový lekár zdôraznil, že traumatológ objektívne popisuje pohyb v ľavom lakti 30 - 30 - 45, ale pritom uvádza, že ide o stuhnutie v lakťovom kĺbe v nepriaznivom postavení (?) a teda takéto zavádzajúce odborné vyšetrenie nemôže byť podkladom pri posúdení zdravotného stavu. Predchádzajúce traumatologické vyšetrenia vrátane rehabilitačných funkčných vyšetrení ako aj objektívny artrotest (rehabilitačný záznam), ako aj na základe objektívneho posúdenia dokumentujú obmedzenie pohyblivosti v lakťovom kĺbe ťažkého stupňa, pričom ťažký stupeň znamená, že pohyby v lakťovom kĺbe sú len naznačené. Posudkový lekár zotrval na svojom doterajšom stanovisku aj po oboznámení sa s nálezom a stanoviskom súdneho znalca z Maďarskej republiky zo dňa 23.02.2016. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkový lekár ustálil obmedzenie pohyblivosti v lakťovom kĺbe ťažkého stupňa na nedominantnej končatine so zaradením do kapitoly XV, oddiel G, položka 12 písm. b/ s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť naďalej 25 %.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v správne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a vyčerpávajúcim spôsobom zaujal aj stanovisko k námietke navrhovateľa spochybňujúcej záver posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne v Košiciach, z dôvodu, že nebol verifikovaný znalcom z odboru traumatológie. Krajský súd správne poukázal na vysvetlenie vyplývajúce z doplňujúceho posudku zo dňa 07.10.2016, v ktorom posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia Sociálnej poisťovne so sídlom v Košiciach konštatoval zavádzajúci charakter lekárskeho nálezu zo dňa 18.03.2016, pretože vyšetrujúci traumatológ v tomto náleze popisoval pohyb v ľavom lakti a pritom súčasne protirečivo konštatoval, že ide o stuhnutie v lakťovom kĺbe v nepriaznivom postavení a súčasne poukázal na to, že výsledky predchádzajúcich traumatologických vyšetrení vrátane rehabilitačných funkčných vyšetrení a objektívneho artrotestu preukázali, že u navrhovateľa ide o obmedzenie pohyblivosti v lakťovom kĺbe ťažkého stupňa a nie o stuhnutie v lakťovom kĺbe a preto nebolo možné zaradenie tohto zdravotného postihnutia do kapitoly XV, oddiel G, položka 11 písm. b/, ale do kapitoly XV, oddiel G, položka 12 písm. b/. Odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa obsahovo totožné s námietkami v opravnom prostriedku spochybňujúcimi náležité posúdenie jeho nepriaznivého zdravotného stavu odvolací súd preto nepovažoval za dôvodné a teda neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia.

V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že všetky navrhovateľom v správnom konaní predložené aktuálne lekárske správy (špecifikované v samotných posudkoch) boli zohľadnené posudkovými lekármi a podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov vo svojich záveroch. Posudkoví lekári dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili závery, ku ktorým dospeli pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i percentuálnu mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v aktuálnom čase. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

V tejto súvislosti nemožno opomenúť, že v súlade s právnym poriadkom, konkrétne so zákonom o sociálnom poistení (§ 153 ods. 3) je na účely invalidity oprávnený posudzovať zdravotný stav posudkový lekár. V predmetnej veci je zrejmé, že posudkovú činnosť vykonávali v zmysle zákona posudkoví lekári (ktorých formálnu ani odbornú spôsobilosť navrhovateľ nespochybnil), ktorí posudzovali zdravotný stav navrhovateľa na základe všetkých správ odborných lekárov o navrhovateľom absolvovaných vyšetrení, ktoré sám predložil, tieto riadne vyhodnotili a svoje závery náležite zdôvodnili, pričom v konaní sa nepreukázali skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti resp. predpojatosti v konkrétnej veci (pričom ani prípadné skutočnosti odôvodňujúce ich vylúčenie v zmysle postupu podľa ust. § 181 a § 182 zákona o sociálnom poistení navrhovateľ neuvádzal), preto nebol daný dôvod na ďalšie dokazovanie, keďže ani prípadný znalec (pričom samotný navrhovateľ nekonkretizoval na zodpovedanie akých doposiaľ neobjasnených resp. rozporných skutočností by znalecký posudok mal byť zameraný) by posudkovými úkonmi nemohol byť poverený, pretože táto činnosť prislúcha v zmysle citovanej právnej úpravy (§ 153 ods. 5 zákona) posudkovým lekárom sociálneho poistenia.

Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy a vyhodnotili všetky ním predložené lekárske správy a na vyžiadanie súdu zaujali stanovisko aj k dodatočne predloženým lekárske správy špecifikovaným v samotných posudkoch, na podklade ktorých posudkoví lekári v aktuálnom čase ustálili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím (t.j. takým, ktoré je najzávažnejšie a najvýraznejšie ovplyvňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) u neho je zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly XV, oddiel G, položka 12 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z., pričom navrhovateľ ani podaným odvolaním nespochybnil, že jeho zdravotný stav v čase jeho posudzovania a vydania napadnutého rozhodnutia neodôvodňoval mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť umožňujúcu priznanie invalidity.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok .